

Quick Scan Flora en Fauna

Hobbemastraat 6
Zwolle

Quick Scan Flora en Fauna

Hobbemastraat 6
Zwolle

Titel	Quick Scan Flora en Fauna Hobbemastraat 6 Zwolle
Uitvoering	Bureau Bleijerveld/Ruimte voor Advies
Opdrachtgever	Buro Boot Plesmanstraat 5 3900 AM Veenendaal
Datum	24 februari 2017
Status	definitief 4 ^e versie

Andringastrjitte 27
8495 JZ Aldeboarn

mob 06-40559568
bleijerveld@ruimtevooradvies.nl

www.ruimtevooradvies.nl

Inhoudsopgave

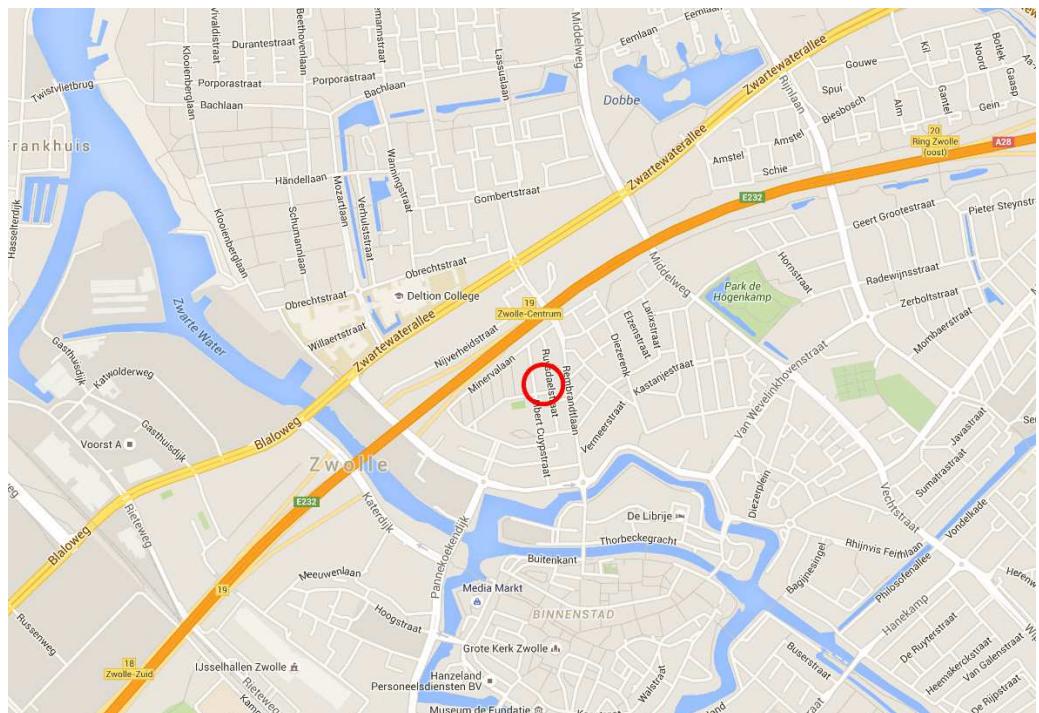
1	Inleiding	1
1.1	Aanleiding & doel	1
1.2	Methoden	2
1.3	Plangebied	2
1.4	Ingreep	3
2	Beschermde gebieden	4
2.1	Aanwezigheid beschermde gebieden	4
2.2	Effecten beschermde gebieden	4
3	NDFF-gegevens	5
4	Beschermde soorten	6
4.1	Planten	6
4.2	Zoogdieren	6
4.3	Vleermuizen	6
4.4	Vogels	8
4.5	Amfibieën	9
4.6	Reptielen	9
4.7	Vissen	9
4.8	Ongewervelden	9
4.9	Samenvatting	10
5	Conclusies	11
5.1	Beschermde gebieden	11
5.2	Beschermde soorten	11
5.3	Maatregelen	11
6	Bronnen	13

Bijlage I Wettelijk kader en beleidskader

1 Inleiding

1.1 Aanleiding & doel

Aan de Hobbemastraat 6 te Zwolle staat het gebouw van de voormalige voormalige Hobbemaschool (fig. 1). Woningcorporatie deltaWonen is voornemens het gebouw te herontwikkelen tot appartementen, waarbij het uiterlijk behouden blijft. Onder meer bij ruimtelijke ingrepen dient rekening te worden gehouden met beschermde soorten en gebieden. Wet- en regelgeving omtrent deze soorten en gebieden is vastgelegd in de Wet Natuurbescherming (Wnb, 2017) en de provinciale structuurvisie/ verordening (EHS/NNN).

Figuur 1. Zwolle met globale ligging plangebied (rood).

Het onderhavige rapport beschrijft de resultaten van een zogenaamde quick scan van beschermde natuurwaarden in en rond het plangebied. De rapportage kan dienst doen als onderbouwing bij bestemmingsplanwijzigingen en ontheffings- of vergunningaanvragen in het kader van de Wet Natuurbescherming of Omgevingsverordening. Een quick scan betreft een beoordeling van de aanwezige natuurwaarden in en rond het plangebied. Bronnenonderzoek, een terreinbezoek en ecologische kennis vormen de basis van de beoordeling. De quick scan is een momentopname en geen standaard veldinventarisatie waarbij meerdere veldrondes in een seizoen worden uitgevoerd. Een quick scan geeft daardoor een beperkter beeld dan een standaard veldinventarisatie. Omdat het onderzoek een momentopname betreft kan geen rekening worden gehouden met de dynamische aspecten van natuur, zoals migratie en kolonisatie door soorten en veranderd terreingebruik en -beheer na afloop van het onderzoek.

1.2 Methoden

Bij de beoordeling van het plangebied is een bronnenonderzoek verricht naar het voorkomen van beschermde soorten en de ligging van beschermde gebieden in de regio. Daarvoor is de Nederlandse Databank Flora en Fauna (NDFF) geraadpleegd en, indien nodig, verspreidingsatlassen. Voor de ligging van beschermde gebieden is gebruik gemaakt van Synbiosys.alterra.nl en de digitale atlas van provincie Overijssel. Op 6 mei 2016 is het plangebied bezocht. Daarbij is gelet op de daadwerkelijke aanwezigheid van beschermde soorten en indirecte aanwezigheid in de vorm van sporen (verblijfplaatsen, wissels, pootafdrukken en dergelijke). Verder is het terrein beoordeeld op de geschiktheid voor beschermde soorten (habitatbeoordeling). In het zomerhalfjaar van 2016 heeft aanvullend onderzoek plaatsgevonden naar Steenmarter, vleermuizen, Huismus en Gierzwaluw.

1.3 Plangebied

Het plangebied wordt gevormd door de voormalige Hobbemaschool. Het terrein heeft een afmeting van 2.355 vierkante meter en bestaat uit een plein aan de achterzijde (noord) en een gazon met een strook plantperken aan de voorzijde (zuid). Opgaande begroeiing is beperkt tot een Ruwe berk aan de voorzijde en een Tamme kastanje aan de achterzijde. Langs de oostzijde van het plein staat een lage beukenhaag. Het gebouw stamt uit 1935 en beschikt over bakstenen gevels en een pannendak. Gelet op het bouwjaar zal het gebouw over een spouw beschikken, maar evidente ventilatie-openingen waren niet aanwezig. Het is niet bekend of de spouw geïsoleerd is.

Figuur 2. Luchtfoto plangebied met projectgrens (geel).

Figuur 3. Voorzijde terrein Hobbemastraat 6.

Figuur 4. Achterzijde terrein Hobbemastraat 6.

1.4 Ingreep

Het gebouw is in de huidige situatie in gebruik bij maatschappelijke organisaties. Woningcorporatie deltaWonen heeft het voornemen om in het gebouw 25 appartementen te realiseren. Het is niet bekend op welke manier de herontwikkeling gaat plaatsvinden en of de ingrepen van invloed zijn op onderdelen als bijvoorbeeld het dak en de spouw.

2 Beschermde gebieden

2.1 Ligging beschermde gebieden

Het plangebied ligt middenin in de bebouwde kom van Zwolle. Buiten de grenzen van de stad liggen diverse beschermde gebieden in het kader van Natura 2000 en het NNN. De gebieden zijn voornamelijk gerelateerd aan de IJssel en Vecht. Het plangebied ligt op minimaal drie kilometer afstand van de beschermde gebieden.

2.2 Effecten beschermde gebieden

Gelet op de ligging van het plangebied, de grote afstand tot beschermde gebieden en de beperkte schaal van het project, zijn negatieve effecten op beschermde gebieden op voorhand uit te sluiten.

3 NDFF-gegevens

De databank bevat geen gegevens van het plangebied en de beschikbare gegevens van de omgeving van het plangebied zijn beperkt. Het gaat grotendeels om weinig relevante waarnemingen van gebruikelijke vogelsoorten van het stedelijk gebied, zoals Pimpelmees, Merel, Stormmeeuw en Kauw. Zoals verwacht komen Huismus en Gierzwaluw in de buurt voor. Beide soorten beschikken over vaste nestplaatsen in gebouwen. In de NDFF zijn rond het plangebied geen waarnemingen vermeld van andere soortgroepen.

4 Beschermde soorten

4.1 Planten

Het plangebied is grotendeels verhard op enkele stroken gazon en perken na. Hierin kwamen de gebruikelijke soorten van dergelijke groeiplaatsen voor, zoals Madeliefje, Gewone paardenbloem, Zachte ooievaarsbek en Herderstasje. De gevonden soorten zijn algemeen en onbeschermde. Het voorkomen van strikter beschermde soorten is uitgesloten.

4.2 Zoogdieren

Alle inheemse soorten zoogdieren worden in meer of mindere mate beschermd door de Wnb. Er zijn geen zoogdieren waargenomen. Het terrein is weinig geschikt voor zoogdieren, vanwege de beperkte beschikbaarheid aan groen en dekking. Eén van de weinige soorten die op het terrein kan voorkomen is Huisspitsmuis. Deze soort is nationaal beschermd, maar in Overijssel geldt hiervoor een algemene vrijstelling in geval van ruimtelijke ingrepen. Het gebouw heeft enige potentie als verblijfplaats voor Steenmarter, vanwege het pannendak. Op de meeste plaatsen is het dak echter moeilijk bereikbaar. Op plaatsen waar de toegang eenvoudiger is (lage aanbouw) zijn geen sporen gevonden, zoals veegsporen en haren. Voor de zekerheid is de zolder van de school geïnspecteerd op 12 oktober 2016. Alleen het noordwestelijke deel bleek toegankelijk. De rest van de zolder was voorzien van een zwevend plafond. In het toegankelijke deel zijn geen sporen van Steenmarter aangetroffen. De dakconstructie bleek goed afgesloten te zijn van de buitenlucht middels nauwsluitend beschot en dergelijke. Verder was er geen schade aan het zwevende plafond en is er ook geen overlast gemeld. Op grond hiervan is het voorkomen van een verblijf van Steenmarter op de zolder van de school niet waarschijnlijk.

4.3 Vleermuizen

Een vleermuisonderzoek valt buiten het kader van een quick scan. Wel is de potentie onderzocht van het terrein voor vleermuizen en is zo mogelijk gelet op sporen. Verblijfplaatsen van vleermuizen bevinden zich in holten van bomen en besloten of donkere ruimten van kunstwerken, zoals gebouwen. Binnen het plangebied staan geen bomen die over potentiële holten beschikken. Hiervoor zijn de bomen te jong of te gaaf. Het gebouw is wel potentieel geschikt. Dit geldt in ieder geval voor de ruimte onder pannen, daklijsten en bekistingen en -indien aanwezig- voor de spouw. Op basis van de beschikbare toegangen tot de genoemde ruimten, zoals hoekpannen, geërodeerde voegen bij daklijsten en dergelijke, biedt het gebouw potentie voor zowel grote als kleine soorten. Kenmerkende soorten zijn Laatvlieger, Gewone dwergvleermuis en Ruige dwergvleermuis. Wanneer het gebouw beschikt over ongebruikte vlieringen en dergelijke kunnen ook verblijfplaatsen van Grootoorvleermuis voorkomen. Het terrein speelt geen belangrijke rol in vlieg- en foerageerroutes. Op grond van de potentie van het gebouw voor verblijfplaatsen is in het zomerhalfjaar van 2016 een vleermuisonderzoek uitgevoerd. Het terrein is viermaal bezocht tussen mei en september 2016. In onderstaande tabel zijn de details van de bezoeken weergegeven.

Datum	Aandachtspunt	periode	tijden	Temp.	Wind	weertype
22-05-2016	Kraamkolonies	Avond	21:45 – 23:45	16 °C	0 Bft	Licht bewolkt, droog
27-06-2016	Kraamkolonies	Ochtend	03:10 – 05:10	14 °C	2 Bft	Half bewolkt, droog
30-08-2016	Paarverblijven	Avond	20:30 – 23:30	20 °C	0 Bft	Onbewolkt
20-09-2016	Paarverblijven	Avond	05:00 – 07:00	15 °C	0 Bft	Licht bewolkt, droog

Het gebied is in het voorjaar bezocht vanaf zonsondergang of tot zonsopgang. De bezoeken hadden een duur van ongeveer twee uur. De focus van het onderzoek lag in het voorjaar op kraamkolonies. In het najaar lag de focus op paar- en winterverblijven van vleermuizen. Deze bezoeken begonnen later op de avond of duurden langer in verband met de balts die later op de avond begint. In het najaar is speciale aandacht besteed aan nachtelijk zwermen, dat kan duiden op massawinterverblijven. Het vleermuisonderzoek is uitgevoerd door de heer M. Bleijerveld. Voor het onderzoek is gebruik gemaakt van twee bat detectors, namelijk een Petterson D240x en een Elekon Batlogger M. Het laatste apparaat maakt van alle geluidswaarnemingen een hoogwaardige opname voor een geluidsanalyse met het programma Batscope. Verder is zonodig een kijker gebruikt.

Resultaten voorjaaronderzoek

In het voorjaar was er weinig activiteit van vleermuizen waar te nemen in de buurt. In het parkje ten zuidwesten van de school foerageerden op 22 mei enkele Gewone dwergvleermuizen. Rond de school en de woningen in de buurt is slechts een enkele waarneming van een langsvliegende vleermuis gedaan. Er zijn geen andere soorten waargenomen. Op 27 juni was het beeld niet heel anders. Vermoedelijk bevond zich in de woning ten zuiden van de school (nr. 13) een klein zomerverblijf van één individu. In het voorjaar is er geen activiteit bij het schoolgebouw waargenomen. Op basis hiervan zijn zomer- en kraamverblijven uitgesloten.

Resultaten voorjaaronderzoek

In het najaar was de activiteit wat groter dan in het voorjaar, maar nog altijd betrekkelijk laag. De meeste vleermuizen betroffen Gewone dwergvleermuizen, daarnaast zijn enkele Ruige dwergvleermuizen, Rosse vleermuizen en Laatvliegers gehoord. In de buurt rond de school is slechts één baltsroute gevonden. Deze liep tussen de flats ten westen van de school via de kruising Hobbenastraat - Albert Cuypstraat naar de woning ten zuiden van de school (nr. 13). In het voorjaar is er geen activiteit bij het schoolgebouw waargenomen. Op basis hiervan zijn zomer- en kraamverblijven uitgesloten. Op 12 oktober is in aanvulling op het onderzoek de zolder van het schoolgebouw geïnspecteerd. Alleen het noordwestelijke deel bleek toegankelijk. De rest van de zolder was voorzien van een zwevend plafond. In het toegankelijke deel zijn geen sporen van vleermuizen aangetroffen. De dakconstructie bleek goed afgesloten te zijn van de buitenlucht middels nauwsluitend beschot en dergelijke. Op grond hiervan is het voorkomen van verblijven op de zolder van de school niet waarschijnlijk.

4.4 Vogels

Alle inheemse broedvogels zijn beschermd. De Wnb maakt onderscheid tussen vogels zonder en met vaste broedplaatsen. Van vogels zonder vaste broedplaats zijn alleen de broedsels beschermd en niet het leefgebied. Van vogels met een vaste broedplaats is naast de broedplaats (jaarrond) ook het functionele leefgebied beschermd.

In het plangebied waren geen vogels aanwezig. De begroeiing op het terrein is geschikt als nestplaats voor algemene soorten broedvogels als Merel, Winterkoning en Roodborst. Onder de pannen kan Spreeuw tot broeden komen. Van de soorten met een vaste nestplaats moet rekening worden gehouden met Huismus en Gierzwaluw. Het terrein is op het juiste moment in het seizoen en het juiste moment van de dag bezocht om de aanwezigheid van territoria van Huismus vast te stellen. In de woningen rond het plangebied waren op verschillende plaatsen zingende Huismussen aanwezig. In de Hobbemaschool zijn geen aanwijzingen gevonden voor de aanwezigheid van nestplaatsen van Huismus. Gierzwaluw was tijdens het veldbezoek juist teruggekeerd uit de overwinteringsgebieden. In de buurt waren verschillende laagvliegende vogels aanwezig. Bij de Ruysdaelstraat 34, ten zuidoosten van de school, is een waarschijnlijke nestplaats vastgesteld op basis van scheervluchten en invliegen. Tijdens het veldbezoek is geen affiniteit van Gierzwaluwen voor de Hobbemaschool vastgesteld. Naar aanleiding van de geschiktheid van het schoolgebouw voor Huismus en Gierzwaluw is een volledig onderzoek uitgevoerd naar beide soorten. Het terrein is tweemaal bezocht voor Huismus en driemaal voor Gierzwaluw. In onderstaande tabel zijn de details van de bezoeken weergegeven.

Datum	Aandachtspunt	periode	tijden	Temp.	Wind	weertype
06-05-2016	Huismus	Ochtend	07:00 – 09:00	15 °C	0 Bft	Onbewolkt
31-05-2016	Huismus	Ochtend	06:15 – 08:00	16 °C	2 Bft	Onbewolkt
26-05-2016	Gierzwaluw	Avond	19:45 – 21:45	17 °C	1 Bft	Licht bewolkt, droog
26-06-2016	Gierzwaluw	Avond	19:50 – 21:50	17 °C	1 Bft	Half bewolkt, droog
13-07-2016	Gierzwaluw	Avond	20:00 – 22:00	16 °C	1 Bft	Licht bewolkt, droog

Huismus

Huismus was schaars in de buurt rond de school. Er waren enkele territoria aanwezig in de laagbouw ten noorden van de school en met name ten zuiden van de school rond de kruising Hobbemastraat - Ruysdaelstraat. Op geen van beide data is activiteit van Huismus op het schoolterrein vastgesteld. Op grond hiervan is geconcludeerd dat Huismus geen nestplaatsen in het schoolgebouw heeft.

Gierzwaluw

Gierzwaluw was met lage dichtheid in de buurt ten zuiden van de school aanwezig. Bij Ruysdaelstraat nr. 34 is geen nestplaats vastgesteld ondanks de indicaties hiervoor op 6 mei. Wel waren twee nestplaatsen aanwezig bij Hobbemastraat 2 en enkele paren in de buurt ten zuiden daarvan. Dit laatste is

niet onderzocht, maar verondersteld op basis van nestindicerend gedrag. Bij het schoolgebouw en in de buurt ten noorden hiervan is geen activiteit van Gierzwaluw vastgesteld, behalve hoog overvliegende dieren. Op basis hiervan is geconcludeerd dat er in het schoolgebouw geen nestplaatsen van Gierzwaluw aanwezig waren.

4.5 Amfibieën

Alle soorten amfibieën zijn in meer of mindere mate beschermd. Het plangebied beschikt niet over oppervlaktewater en is voor een groot deel verhard. Daarnaast is de weinige begroeiing open van karakter. Op grond hiervan is een belang van het plangebied voor amfibieën uit te sluiten.

4.6 Reptielen

Alle soorten reptielen zijn in meer of mindere mate beschermd. Het plangebied biedt voor geen van de Nederland voorkomende reptielen een geschikt leefgebied. Een negatief effect op reptielen als gevolg van de ontwikkeling is uit te sluiten.

4.7 Vissen

In en rond het plangebied komt geen oppervlaktewater voor. Een effect op vissen in het algemeen is uitgesloten.

4.8 Ongewervelden

De beschermde soorten ongewervelden zijn gebonden aan zeer specifieke habitats. Het plangebied komt voor geen van de beschermde soorten overeen met hun habitat. Deze soortgroep is daarom in zijn geheel uit te sluiten.

4.9 Samenvatting

In het plangebied is het voorkomen van de nationaal beschermde soort Huiszittende muur te verwachten. In dichte begroeiing en in het gebouw zijn nesten van broedvogels zonder vaste nestplaats niet uit te sluiten.

Tabel 1: Beschermde soorten die binnen de planlocatie worden verwacht op basis van bestaande gegevens en het veldbezoek.

SOORTGROEP	TOELICHTING	BESCHERMDE SOORTEN			
		GEEN	WNB NATIONAAL	HR	VR
Planten		X			
Zoogdieren	Kleine soorten		Mogelijk		
Vleermuizen	Verblijfplaatsen	X			
Vleermuizen	Foerageergebied			Niet relevant	
Vleermuizen	Vliegroutes	X			
Broedvogels	Zonder vaste nestplaats				Mogelijk
Broedvogels	Met vaste nestplaats	X			
Amfibieën		X			
Reptielen		X			
Vissen		X			
Ongewervelden		X			

5 Conclusies

5.1 Beschermde gebieden

Het plangebied maakt geen deel uit van beschermde gebieden. Buiten de bebouwde kom liggen diverse onderdelen van het Nederlands Natuurnetwerk en Natura 2000. Op grond van de ligging, de grote afstand tussen de gebieden en de geringe schaal van het project zijn negatieve effecten op beschermde gebieden op voorhand uit te sluiten.

5.2 Beschermde soorten

In het plangebied is de nationaal beschermde zoogdiersoort Huisspitsmuis te verwachten. Daarnaast moet rekening worden gehouden met broedsels van vogels zonder vaste nestplaats. De broedsels kunnen aanwezig zijn in zowel de opgaande begroeiing als onder de pannen van het gebouw.

Voor Huisspitsmuis geldt een algemene vrijstelling van de verbodsartikelen van de Wnb zolang het een ruimtelijke ingreep betreft.

Broedsels van vogels en de dieren zelf kunnen schade ondervinden wanneer de uitvoering in het broedseizoen plaatsvindt. Dit is verboden volgens de Wnb. Hiervoor is geen ontheffing mogelijk.

5.3 Maatregelen

Er moet bij de uitvoering rekening gehouden worden met de broedtijd van vogels. In dit verband dienen sommige werkzaamheden buiten het broedseizoen te gebeuren. Het betreft dan buitenwerkzaamheden, zoals het verwijderen van pannen, het reinigen van gevels of het rooien van groen. De piek van het broedseizoen valt in de periode van half maart tot half juli. Eerdere en latere broedgevallen zijn mogelijk, met name van duiven. In de periode november-februari is de kans op broedgevallen zeer klein. Vanuit de Wnb zijn geen verdere maatregelen vereist. Ook is geen ontheffing nodig, mits rekening wordt gehouden met broedvogels.

Tabel 2: Overzicht maatregelen en vervolgacties n.a.v. quick scan.

Soortgroep	Soort	Maatregel/vervolgactie
Planten	Alle	X
Vleermuizen	Alle	X
Vleermuizen	Alle	X
Zoogdieren	Steenmarter	X
Vogels zonder vaste verblijfplaats	Alle	Slopen buiten de periode 15 maart - 15 juli
Vogels met vaste verblijfplaats	Huismus	X
	Gierzwaluw	X
Amfibieën	Alle	X
Reptielen	Alle	X
Vissen	Alle	X
Ongewervelden	Alle	X

6 Bronnen

Creemers, R. & Delft, J. van. 2009. Atlas van reptielen en amfibieën in Nederland, Ravon.

www.overijssel.nl

www.ndff.nl

www.synbiosis.alterra.nl

www.waarneming.nl

Rogier Lange et al. 1994. Zoogdieren van West-Europa. KNNV-uitgeverij, Utrecht

Bijlage I Wettelijk kader en beleidskader

De toets is gericht op de aanwezigheid van beschermde soorten en beschermde gebieden. De bescherming is in de wet geregeld middels de Wet natuurbescherming. De gebiedsbescherming die voortkomt uit het beleid uit de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte en de provinciale structuurvisies en verordeningen (NNN/EHS) neemt een aparte positie in.

Wet
natuurbescherming

De Wet natuurbescherming (Wnb) verenigt of vervangt verschillende wetten en verdragen op het gebied van bos- en natuurbescherming, te weten:

- Voormalige Flora- en Faunawet
- Europese Vogelrichtlijn
- Europese Habitatrichtlijn, Verdrag van Bonn en Verdrag van Bern
- Voormalige Boswet

Activiteiten mogen niet leiden tot een overtreding van de verbodsbepalingen. Om af te mogen wijken van de verbodsbepalingen via een ontheffing of vrijstelling moet aan drie criteria zijn voldaan:

- Ten eerste mag alleen van de verbodsbepaling afgeweken worden als er geen andere bevredigende oplossing voor de handeling mogelijk is.
- Ten tweede moet tegenover de afwijking van het verbod een in de wet genoemd belang staan. De wet geen voor de verschillende beschermingsregimes aan wat die belangen zijn zoals volksgezondheid of openbare veiligheid.
- Tenslotte mag de ingreep geen afbreuk doen aan de staat van instandhouding van de soort.

De Wnb kent verschillende beschermingsregimes voor nationaal beschermde soorten, Vogelrichtlijnsoorten en Habitatrichtlijnsoorten. Elk van deze drie beschermingsregimes kent zijn eigen verbodsbepalingen en vereisten en belangen voor vrijstelling of ontheffing van de verboden. In onderstaande tabel is een overzicht gegeven van de verbodsbepalingen die relevant zijn bij ruimtelijke ontwikkelingen en dergelijke.

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn § 3.1 Wnb	Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn § 3.2 Wnb	Beschermingsregime andere soorten § 3.3 Wnb
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen.
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.	Art 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen.	Art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen.
Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en	Art 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van	Niet van toepassing

deze onder zich te hebben.	dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.	
Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.	Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren.	Niet van toepassing.
Niet van toepassing.	Art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.	Art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Vrijstelling

In sommige gevallen geldt voor een handeling die gevolgen heeft voor een soort een vrijstelling. Vormen van vrijstellingen zijn het toepassen van een gedragscode, een programmatische aanpak, een provinciale verordening en een ministeriele regeling.

Zorgplicht

De zorgplicht houdt in dat een ieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leef-omgeving. Overtreding van de zorgplicht is niet strafbaar gesteld; de zorgplicht kan wel door toepassing van bestuursdwang worden gehandhaafd.

Bevoegd gezag

De provincie waarin een handeling plaatsvindt is in principe verantwoordelijk voor de uitvoering van de Wnb. In een aantal gevallen is de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland namens het Rijk verantwoordelijk. Het gaat om zaken van nationaal of provincie-overschrijdend belang, zoals Rijkswegen, -wateren en militaire activiteiten.

Rode Lijst

Een Rode Lijst bevat een overzicht van soorten die uit Nederland zijn verdwenen of dreigen te verdwijnen. Dit wordt bepaald op basis van zeldzaamheid en/of negatieve trend. De lijsten worden periodiek vastgesteld door de minister van EZ. Rode lijsten hebben geen juridische status. Als een soort op de lijst komt, is deze niet automatisch beschermd. Daarvoor moet de soort worden aangewezen onder de Wnb. De Rode lijsten helpen daarbij. Deze lijsten worden ook gebruikt om te toetsen of de beleidsdoelen over biodiversiteit worden gehaald (www.rijksoverheid.nl).

NNN/EHS

Het Nationale Natuurnetwerk (NNN, voorheen de Ecologische Hoofdstructuur - EHS) is een netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen natuurgebieden in Nederland. De EHS is als beleidsdoel opgenomen in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR). De juridische borging van de nationale ruimtelijke belangen die in de SVIR worden aangewezen vindt plaats via het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro). De rijkslijn zoals

verwoord in het SVIR en Barro is dat er bij EHS geen sprake is van externe werking.

De provincies zijn verantwoordelijk voor de begrenzing en de ontwikkeling van dit natuurnetwerk. Zij wijzen in hun structuurvisie of verordening de gebieden aan die onder het NNN vallen. In of in de nabijheid van een NNN-gebied geldt het 'nee, tenzij'-principe: nieuwe plannen of projecten zijn niet toegestaan als ze de wezenlijke (potentiële)waarden en kenmerken van het NNN-gebied significant aantasten, tenzij er sprake is van redenen van groot openbaar belang en er geen reële alternatieven zijn. De schade dient in dat geval door mitigerende maatregelen zoveel mogelijk beperkt te worden. De restschade dient te worden gecompenseerd. De planologische bescherming van het NNN vindt plaats in op basis van de Wet ruimtelijke ordening vast te stellen bestemmingsplannen.